

2016-10-26

TJÄNSTESKRIVELSE
ÄLN 2016/71

Äldrenämnden

Samverkan kring personer med missbruk och eller beroende

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län.

Förslag till beslut

Äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Nacka kommun antog 2008, *Policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende - Samverkan mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län*. En omarbetning av policyn från 2008 var nödvändig med anledning av kunskapsläget, nya lagar och reviderade Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende (2015). I samband med revideringen har det tidigare begreppet policy ändrats till överenskommelse.

Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser och gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna. Syftet är även att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser.

I överenskommelsen förslås en rad olika aktiviteter som kommunen åtar sig.

Socialnämnden godkände i oktober förslaget att anta *Samverkan kring personer med missbruk och eller beroende - Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län*.

Ärende

Insatser för personer med missbruk och eller beroende ska ges med respekt för individens behov, särskilda förutsättningar och erfarenheter. Vården och stödet ska ges med god kvalitet och vara likvärdig, jämlik, jämställd och tillgänglig. Det kräver tillgång till ett brett utbud av kunskapsbaserade insatser som planeras tillsammans med den enskilde. Dessa faller inom både det sociala och det medicinska området. Samverkan och samarbete kring individen och dennes närstående har en central roll för att kommuner och landsting ska kunna genomföra sitt uppdrag och för att den enskilde ska få sammanhållna vård och stödinsatser. Stockholms läns samarbete kring personer med missbruk och eller beroende

har sedan 1998 formulerats och antagits politiskt i kommunerna och landstinget genom gemensamma policydokument. En omarbetning av policyn från 2008 var nödvändig med anledning av kunskapsläget och reviderade Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende (2015). I samband med revideringen har det tidigare begreppet policy ändrats till överenskommelse.

Enligt en lagändring 2013 ska landstinget och kommunen ha gemensamma överenskommelser kring personer som missbrukar eller är beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel eller dopningsmedel. Till skillnad från Stockholms läns tidigare policy ingår därmed läkemedel och dopning.

Utifrån den nationella ANDT-strategin som Nacka kommun föreslås att anta, är samverkansöverenskommelsen en fördjupning av det fjärde och det femte målområdet;

4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

5. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska

Det finns även en koppling mellan denna samverkansöverenskommelse och kommunens arbete mot våld i nära relation. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOFS 2014:4) innefattar både SoL och HSL. Enligt denna överenskommelse åtar sig kommunerna och landstingen att gemensamt höja kunskapen inom området våld i nära relationer samt att systematiskt säkerställa att personal har kännedom om vart de kan hänvisa en vuxen våldsutsatt person.

Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser och gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna. Syftet är även att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser.

I överenskommelsen förslås en rad olika aktiviteter som kommunen åtar sig se kapitel 6 i överenskommelsen, bilaga 2. Flera av åtagandena finns redan inom kommunen exempelvis att verka för att utveckla arbetet med Samordnad individuell plan, (SIP). Andra åtaganden kommer att innebära arbetstid och engagemang från medarbetare och chefer. Exempel på det är att fortsätta att utveckla rutiner mellan huvudmän i syfte att erbjuda sammanhållet stöd för äldre personer med missbruk/beroende samt eventuella utbildningar.

Socialnämnden föreslås anta riktlinjerna. Äldrenämnden informeras om överenskommelsen eftersom äldre personer även omfattas av överenskommelsen. Socialnämnden godkände i oktober förslaget att anta *Samverkan kring personer med missbruk och eller beroende - Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län*. Överenskommelsen gäller från och med 1 januari 2017 och tills vidare. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta överenskommelsen från och med 1 januari 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser förutses.

Konsekvenser för barn

En stor andel barn växer upp med en närstående vuxen med missbruk och eller beroende. En förälders missbruk eller beroende har visat sig ge allvarligt försämrade förutsättningar i livet för barnen och påverkar deras hälsa, skolgång och kommande arbetsliv. Det är därför viktigt att insatser sätts in tidigt för barnet eller det väntade barnet och föräldrar för att minska risker för utveckling av ohälsa hos barnet. Nära samverkan mellan socialtjänst och mödra- och barnhälsovård (även barnhälsovård med särskild kompetens) samt mellan socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård är viktigt. Överenskommelsen kan bidra till att minska ohälsa för barn till föräldrar med missbruk och eller beroende.

Bilagor

1. Rekommendation missbruk beroende KSL; 2016-06-16
2. Samverkan kring personer med missbruk/beroende – överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län

Lina Blombergsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Sofie Stener
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten